

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci navrhovateľov **1/ Ing. Ľ. P. a spol.**, proti odporcovi **Obvodnému pozemkovému úradu vo Vranove nad Topľou**, za účasti **1) J. K. a spol.** o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu zo dňa 10. decembra 2007, číslo spisu: 2007/00325-1- ŠM, číslo rozhodnutia: R 15-229/2007-ŠM, konajúc o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 5 Sp 80/2008-34 zo dňa 11. augusta 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 5 Sp 80/2008-34 zo dňa 11. augusta 2009 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom č.k. 5 Sp 80/2008-34 zo dňa 11. augusta 2009 Krajský súd v Prešove potvrdil rozhodnutie odporcu Obvodného pozemkového úradu vo Vranove nad Topľou zo dňa 10. decembra 2007, číslo spisu: 2007/00325-1-ŠM, číslo rozhodnutia: R 15-229/2007-ŠM (§ 250q ods. 2 OSP).

Náhradu trov konania účastníkom nepriznal (§ 250k ods. 1 za použitia § 250l ods. 2 OSP). Navrhovatelia neboli v konaní úspešní, odporca ani ďalší účastníci konania nemajú zo zákona právo na náhradu trov konania.

Uvedeným rozhodnutím zo dňa 10. decembra 2007 odporca ako príslušný správny orgán podľa § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „zákon o pôde“) rozhodol o uplatnených reštitučných nárokoch podaných nebohým J. P. a Ing. J. F. tak, že podľa § 9 ods. 4 zákona o pôde M. G. a spol. nespĺňajú podmienky uvedené v § 1 ods. 1 písm. a/ zákona o pôde na vydanie alebo priznanie práva na náhradu za pozemok v kat. úz. Č., parcela č. X. zapísaná v pkn. vložke č. X., vedená ako druh pozemku roľa (v skutočnosti stavený pozemok) o výmere 14 621m² z dôvodu, že pozemok, parcela mpč. X. v kat. úz. Č. podľa § 1 ods.1 písm. a/ zákona o pôde, v čase vyvlastnenia (rozhodnutie MNV vo Vranove nad Topľou pod č. Výst. 2562/86 zo dňa 12. januára 1987, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5. februára 1987) nepatrila do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, a teda sa na ňu nevzťahuje konanie podľa tohto zákona.

Krajský súd podľa § 250l a nasledujúcich Občianskeho súdneho poriadku preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie, ktoré mu predchádzalo, vypočul účastníkov konania s tým, že podľa § 250g ods. 2 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku konal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľov v druhom a treťom rade, ktorých zastupoval na pojednávaní Ing. E. P., ako aj v neprítomnosti ďalších účastníkov konania M. G., Slovenského pozemkového fondu vo Vranove nad Topľou, ktorí sa z neúčasti písomne ospravedlnili, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a dospel k záveru, že opravný prostriedok nie je dôvodný.

Podľa názoru krajského súdu, vysloveného v podrobnom odôvodnení napadnutého rozsudku, predmetom preskúmania je rozhodnutie správneho orgánu podľa zákona o pôde, ktorým rozhodol tak, že navrhovatelia v prvom až piatom rade, J.K. a M.G. nespĺňajú podmienky na vydanie alebo priznanie práva na náhradu za pozemok, parcelu č. X., zapísanú v pkn. vložke č. X. kat. úz. Č. vo výmere 14 621m² z dôvodu, že v čase vyvlastnenia išlo o stavebnú parcelu, a teda neboli splnené podmienky uvedené v § 1 ods. 1 písm. a/ zákona o pôde. Ide teda o rozhodnutie správneho orgánu vydané podľa reštitučného zákona, ktorý presne upravuje postup a podmienky pre rozhodnutie o takto uplatnených reštitučných nárokoch.

V dôvodoch rozsudku krajský súd poukázal na účel zákona o pôde a rozsah jeho pôsobnosti uvedený v ustanovení § 1 ods.1 až 3 zákona o pôde.

Podľa názoru súdu je nesporné, že stavebný pozemok nespĺňa kritériá § 1 zákona o pôde. Že sa jedná o stavebný pozemok mal správny orgán náležite preukázané z vyvlastňovacieho rozhodnutia MNV vo Vranove nad Topľou zo dňa 12. januára 1987, z geometrického plánu č. 243-3504-113/b-82 zo dňa 5. augusta 1983, ale predovšetkým z výpovedí účastníkov konania na pojednávaní konanom dňa 23. novembra 2007 (č.l. 45 a nasledujúcich administratívneho spisu), kde Ing. Ľ. P. ako splnomocnený zástupca všetkých navrhovateľov, Ing. M.P., J.K. a M.G. vyhlásili, že v čase vyvlastnenia sa jednalo o stavebný pozemok. Odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia je jasné, zrozumiteľné a podrobné, s ktorým sa krajský súd stotožňuje a na ktoré poukazuje. Nebola preto splnená jedna zo základných podmienok na vydanie pozemku, alebo priznanie práva na náhradu za pozemok.

Krajský súd ďalej uviedol, že v súlade s ustanovením § 250r Občianskeho súdneho poriadku bol správny orgán viazaný právnym názorom súdu vysloveným v rozsudku sp. zn. 3Sp 44/2005-19 zo dňa 21. februára 2006, ktorým krajský súd zrušil skoršie rozhodnutie odporcu zo dňa 29. júla 2005 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zdôraznil, že ak navrhovateľ tvrdí, že parcela č. X. v čase vyvlastnenia bola stavebným pozemkom, potom v predmetnej veci nie je možné aplikovať zákona o pôde a nárok bolo treba uplatniť podľa zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách, pričom podľa § 5 ods.2 na vydanie veci bola oprávnená osoba povinná vyzvať povinnú osobu do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona, inak jej nárok zanikol. Zákon č. 87/1991 Zb. nadobudol účinnosť dňom 1. apríla 1991, nároky boli uplatnené dňa 30. októbra 1992 a 30. decembra 1992. Taktiež uzavrel, že nie sú splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 4a ods.3 písm. b/ zákona o pôde, a že je potrebné sa dôsledne zaoberať ustanovením § 4 citovaného zákona, v ktorom definujú oprávnenú osobu. Splnenie podmienok oprávnených osôb podľa § 4 zákona o pôde vo vzťahu k tzv. „americkým podielom“ navrhovateľa ani ďalší účastníci konania nepreukázali, avšak vzhľadom na skutočnosť, že neboli splnené podmienky § 1 zákona o pôde, je riešenie otázky výšky podielov bezpredmetné. Nebolo možné vyhovieť ani požiadavke ďalšieho účastníka konania J.K., ktorý žiadal, aby krajský súd prikázal Okresnému súdu vo Vranove nad Topľou, ktorý mal priznať oprávneným osobám finančnú náhradu za stavebný pozemok.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podali navrhovatelia odvolanie prostredníctvom zástupcu Ing. Ľ. P. a žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 5 Sp 80/2008-34 zo dňa 11. augusta 2009 a zrušil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu vo Vranove nad Topľou zo dňa 10. decembra 2007, číslo spisu: 2007/00325-1-ŠM, číslo rozhodnutia R 15-229/2009-ŠM a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa ich názoru krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne posúdil vec pokiaľ dospel

k záveru, že parcela č. X., zapísaná v pkn. vložke č. X. k.ú. Č. v čase vyvlastnenia bola stavebným pozemkom, pričom dôvodil, že podkladom pre takýto záver bolo vyvlastňovacie rozhodnutie MNV vo Vranove nad Topľou č. Výst. 2562/86 zo dňa 12. januára 1987, geometrický plán č. 243-3504-113/b-82 zo dňa 5. augusta 1983 a predovšetkým výpoveď účastníkov konania na pojednávaní konanom dňa 23. novembra 2007.

Uviedli, že pokiaľ sa vo vyvlastňovacom rozhodnutí MNV zo dňa 12. januára 1987 uvádza, že „nedochádza k záberu poľnohospodárskej pôdy, nakoľko v stave EN sú parcely vedené ako nepoľnohospodárska pôda“, myslela sa tým parcela č. X. vedená ako stavebná plocha, ktorej súčasťou bola aj pozemkovoknižná parcela č. X. vedená v právnom stave ako roľa pod dielom e, takže uvedený výrok sa nevzťahoval priamo na parcelu X. ale na parcelu X., ktorá bola vedená ako stavebná plocha. Parcela X. bola súčasťou parcely X., avšak v jej prípade sa podľa vtedajšieho právneho stavu jednalo o roľu, t.j. poľnohospodársku pôdu, a nie o stavebnú plochu.

Poukázali na to, že správny orgán pri rozhodovaní bral až prílišný zreteľ na výpoveď účastníkov konania na ústnom pojednávaní konanom dňa 23. novembra 2007. Správny orgán pri rozhodovaní mal k dispozícii rovnaké podklady ako správne orgány v predchádzajúcich rozhodnutiach. V tejto súvislosti navrhovatelia poukázali na znenie ustanovenia § 3 ods.4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v platnom znení, podľa ktorého správne orgány majú dbať na to, aby v skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely, pričom v tomto prípade sa jednalo o totožný resp. podobný prípad, o ktorom bolo rozhodnuté rozdielne. Rozsudok krajského súdu ako aj rozhodnutie odporcu je úplne v rozpore s dovtedy vydanými rozhodnutiami.

Ďalej uviedli, že správny orgán mal pri rozhodovaní vychádzať z údajov uvedených na pkn. vložke č. X., parcela č. X., ktoré sú rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie pozemku ako poľnohospodárskej pôdy. Výpoveď účastníkov nemôže nijako ovplyvniť povahu pozemku, pre ktorú je rozhodujúci stav uvedený v pkn. vložke X..

Účastníčka konania M.G. sa k odvolaniu navrhovateľov vyjadrila v tom smere, že parcela bola a nachádza sa v časti, kde sa už v 50-tych a 60-tych rokoch stavali rodinné domy a priemyselné objekty (napr. JRD), a je presvedčená, že hore uvedená parcela bola stavebným pozemkom pod číslom X., čo je súčasťou hore uvedenej parcely a z toho dôvodu nemôže mať inú kategorizáciu.

Účastník konania J.K. k odvolaniu navrhovateľov poukázal na pochybenie správneho orgánu a uzurpátorské metódy zo strany reštituenta P. a spol., ktorý si nárokuje odškodné za celú nehnuteľnosť parcelu č. X. vrátane podielu jeho nebohej

matky. Uviedol, že nikto po H.F., rod. P. nemohol dediť viac ako jej podiel 10/42 z celku.

Taktiež uviedol, že zo strany P. a spol. nebolo preukázané, že majetok vydržal, že ho niekto z tzv. amerických spoluvlastníkov poveril, daroval mu svoj podiel alebo mu ho prenajal. Žiadal, aby odvolací súd usmernil súd nižšieho stupňa, aby s definitívnou platnosťou rozhodol o rozdelení tzv. amerických podielov v zmysle Ústavy SR a dedičského práva v prospech obidvoch poškodených.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľov nevyjadril. Odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods.1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 21. júla 2010 (§ 156 ods.1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku).

Z obsahu súdneho spisu ako i administratívneho spisu odporcu vyplýva, že v lehote stanovenej zákonom o pôde uplatnil Ing. J. F. dňa 30. októbra 1992 na bývalom Pozemkovom úrade vo Vranove nad Topľou pod č. 895/92 reštitučný nárok na vydanie nehnuteľnosti mpč. parcely X., zapísanej v pozemkovoknižnej vložke číslo X. k.ú. Č., ktorej časť bola vyvlastnená od nebohej matky H. F., rod. P., a to v prospech právoplatných dedičov určených v dedičskom rozhodnutí po nebohej H.F., rod. P., (v čase uplatnenia reštitučného nároku ešte nebolo ukončené dedičské konanie). Samostatným podaním zo dňa 30. decembra 1992 pod č. 1163/92 uplatnil nebohý J.P. podľa zákona o pôde reštitučný nárok na vydanie tej istej parcely, t.j. mpč. parcely č. X. zapísanej v pozemkovonížnej vložke č. X., k.ú. Č.

Identifikácia pôvodnej vlastníčky H.F. rod. P. bola vykonaná na základe úmrtného listu a osvedčenia č. D 561/87, D not 191/96 zo dňa 13. októbra 1997, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29. októbra 1997. Podľa tohto osvedčenia výlučným vlastníkom po nebohej H.F., rod. P. u nehnuteľnosti zapísanej v pozemkovoknižnej vložke č. X. k.ú. Č., parcely č. 623/46 sa stal J. K.

Identifikácia oprávnených osôb po J. P. bola vykonaná na základe úmrtného listu a osvedčenia o dedičstve č. D 104/97, D not 145/97 zo dňa 11. júna 1997, ktoré

nadobudlo právoplatnosť 26. júna 1997. Podľa tohto osvedčenia o dedičstve výlučnými vlastníkmi po nebohom J. P. sa stali Ing. M.P. (syn) a M.G. (dcéra).

Účastník konania Ing. M.P. počas konania zomrel. Na základe zabezpečeného dokladu o okruhu dedičov, ako aj predloženého osvedčenia o dedičstve 4D 169/2007, Dnot 85/2007-BM zo dňa 7. novembra 2007 bolo zistené, že oprávnenými osobami podľa zákona o pôde sú: Ing. M. P. a spol.

Podľa pozemkovoknižnej vložky č. X. k.ú. Č. nehnuteľnosť mpč. parcela č. X., roľa o výmere 14 987m² bola v podielovom spoluvlastníctve fyzických osôb, medzi ktorými boli aj nebohí J. P. a spol.

Rozhodnutím MNV vo Vranove nad Topľou č. Výst. 2562/86 zo dňa 12. januára 1987, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5. februára 1987 bola vyvlastnená časť parcely č. X. k.ú. Č. pre výstavbu Oblastných dielní LZ Vranov nad Topľou. V odôvodnení sa uvádza, že nedochádza k záberu poľnohospodárskej pôdy, nakoľko v stave EN sú parcely vedené ako nepoľnohospodárska pôda. Taktiež bolo zistené, že už v roku 1982 bola parcela č. X., ktorej súčasťou bola aj mpč. parcela X. v k.ú. Č. vedená ako parcela v intraviláne. Podľa geometrického plánu č. 243-3504-113/b-82 zo dňa 5. augusta 1983, ktorý bol podkladom k vyvlastneniu parcel bola parcela EN X. o výmere 95 104m² vedená ako stavebná plocha. Z tejto parcely bola podľa výkazu výmer vytvorená parcela EN X. o výmere 29 016m² ako stavebná plocha, ktorej súčasťou bola aj parcela X. o výmere 14 987m², i keď v stave právnom vedená ako roľa. Účastníci konania taktiež na pojednávaní pred správnym orgánom zhodne uviedli, že predmetom vyvlastnenia bola stavebná parcela.

Podľa § 1 ods.1 písm.a/ zákona o pôde sa zákon vzťahuje na pôdu, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond, alebo do neho patrí a v rozsahu ustanoveným týmto zákonom aj na pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že správne správny orgán rozhodol, že navrhovatelia nespĺňajú podmienky uvedené v § 1 ods. 1 písm. a/ zákona o pôde, nakoľko v konaní bolo jednoznačne preukázané (vyššie uvedenými skutočnosťami), že parcela č. X. zapísaná v pkn. vložke číslo X. vedená ako druh pozemku roľa bola v skutočnosti stavebným pozemkom, čo je jednoznačne rozhodujúce pre posúdenie nároku navrhovateľov.

Námietky navrhovateľov uvedené v odvolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažuje za také, ktoré môžu zmeniť právne posúdenie veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nebude preto opakovať odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia odporcu a ani nebude opakovať odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ale na ne ako na vecne správne a postačujúce odkazuje (§ 219 ods.1,2 Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 384/2008 účinnom

od 15.októbra 2008). V súdnom preskúmvacom konaní nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, s ktorými by bolo potrebné za znovu zaoberať.

Pokiaľ navrhovatelia poukázali na ustanovenie § 3 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v platnom znení, ktorý uvádza, že správne orgány dbajú na to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely tak odvolací súd udáva, že v uvedenej právnej veci sa o takýto prípad nejedná. Podstata tejto zásady spočíva v tom, že správne orgány sú povinné objektívne zhodné prípady rozhodovať zhodne, t.j. podľa rovnakých zákonov, prípadne aj iných interných riadiacich aktov. V prejednávanom prípade správny orgán svojimi rozhodnutiami rozhodoval vždy len o tom istom nároku navrhovateľov.

Podľa názoru odvolacieho súdu správny orgán dôsledne postupoval v dôkaznom konaní pre presné a úplné zistenie skutočného stavu veci v súvislosti s preukázaním charakteru pôdy, ktorá bola vyvlastnená.

Odvolací súd sa preto s právnym názorom uvedeným v rozsudku krajského súdu stotožnil a postupujúc podľa § 250ja ods.3 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku a § 219 ods.1, 2 Občianskeho súdneho poriadku rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že v odvolacom konaní neúspešným navrhovateľom, úspešnému odporcovi a účastníkom konania ich náhradu nepriznal (§ 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250l ods. 2, § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku), nakoľko navrhovatelia a účastníci konania nemali v konaní úspech a odporca zo zákona nemá právo na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 21. júla 2010

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová

